

NÉPI EGYSÉG

Január első napjaiban írják alá a román és magyar békeszerződést

Együttes értekezletet tartanak a dunai államok a Duna-hajózás kérdésében

(Newyork) — A külügyminiszterek tegnap este befejezték munkájukat az olasz, román, bolgár, magyar és finn békeszerződés tervezetén. Az ülés lekötelező és megegyezésre kész hangulaban zajlott le. Olyan ütemben haladtak előre, hogy Byrnes megkérdezte: nem lehetne aláírni a békeszerződéseket már most, amíg Newyorkban vannak. A külügyminiszterek helyettesei a ma délutáni ülésen jelentést tesznek arról, hogy mennyire haladtak a megszervezési munkában.

A magyar, román és bolgár békeszerződések még függőben maradt kérdéseiben is teljes megegyezés jött létre és ennek értelmében a magyar kormány tárgyalásokat kezdeményez a Duna—Száva—Adria vasút részvényeseivel érdekeltségeik méltányos rendezéséről.

Románia kormánya megígérte a román-német szövetség idején a szász tulajdonban okozott károkat és végül Magyarország, Románia és Bulgária között átmeneti forgalmat engedélyeznek a szomszédállamok között.

A Reuter-iroda valamint az angol lapok tudósítói hangsúlyozzák, hogy ezeket az engedményeket is — mint a közelmúltban — Molotov külügyminiszter békeszerető magatartása tette lehetővé.

A „Times” című lap legutóbbi számában olyan kedvezőnek látja a nemzetközi helyzetet, hogy véleménye szerint néhány héten belül sor kerülhet a békeszerződések aláírására. A békeszerződéseket nem Newyorkban írják alá, hanem valószínűleg Berlinben, ahol a jövő év elején ülnék össze a külügyminiszterek a Németországgal megkötendő békeszerződés letárgyalására. Newyorki diplomáciai körök szerint a békeszerződések abban az időpontban és ott fogják aláírni, ahol a német kérdés tárgyalását megkezdik. Így a román és a magyar békeszerződés aláírására már a jövő évi január hó első napjaiban sor kerülhet.

Ezután a külügyminiszterek a trüszli alkotmány egy-két fontos pontjával foglalkoztak és megkezdhetik a Németországgal megkötendő békeszerződés előkészítését. A trüszli alkotmánnyal kapcsolatosan a külügyminiszterek az alapelvekhez hozzájárultak és csak a szakértők dolgoznak a végső simításokon.

A jóváhagyás ügyében Molotov javaslatára elfogadták, hogy Olaszország 5 millió dollárt fizessen Albániának, egyenként 125 millió dollárt Jugoszláviának és Görögországnak, Absztrahálának pedig 25 millió dollárt. Bulgária 25 millió dollárt fizet Jugoszláviának és 45 millió dollárt Görögországnak.

A külügyminiszterek megállapították azt is, hogy a szövetségeseknek a megszerzett vagy kárt szenvedett vagyontárgyaikért kétharmadértékű kártérítést kell kapniuk.

A dunai hajózás kérdésében Molotov hozzájárult ahhoz, hogy a dunai szabványos hajózás tervét a balkáni békeszerződésekbe felvegyék és a békeszerződés életbe lépésétől számított hat hónapon belül a dunai államok tartanak együttes értekezletet.

(Newyork) — Baruch professzor az amerikai bizottság tanácsi ülésén köve-

telte, hogy azonnal fogadják el az amerikaiaknak az atomháború törvényen kívül helyezésére és az atomerőnek békes célokra való felhasználására készült tervét.

Örömmel üdvözölte a szovjet nyilatkozatot és szerinte különösen a Szov-

jetszövetség együttműködésére van szükség. De Amerika mindenképpen ragaszkodik tervének alapvető elvéhez még akkor is, ha ezzel egyedül marad. Ezután a bizottság felfüggesztette ülését mindaddig, amíg a tervet részletesen át nem tanulmányozzák.

A vétőjog vitája

(Newyork) — A vétőjoggal foglalkozó albizottság úgy határozott, hogy jelentést tesz tanácskozásai eredménytelenségéről. Két nap alatt a kérdést történt alku létrehozására. A vélemények a szovjet ama kifogásával kapcsolatban tértek el egymástól amely szerint az Egyesült Nemzetek állandó

tagjának a vétőjogi eljárásban elvi gyakorlatot kell kialakítani. Az ausztriai kiküldött nem volt hajlandó elvetni ezt a javaslatot. Az amerikai és angol kiküldöttek azon a véleményen voltak, hogy az olyan határozati javaslatnak, amelyből ez a szakasz hiányozna, nem lenne semmi értelme.

Érdekes kérdés az angol parlamentben a romániai választásokról

(London) — A Tass hírszolgálati iroda jelentése szerint december 2-án a munkáspárti Solley azt a kérdést tette fel az angol képviselőházban, vajon igaz-e, hogy az angol kormány egy irodát állított fel Bukarestben s ennek az ajtajára hirdelményt szereztek ki, melynek értelmében bárkinek is panasa volna a most lezajlott romániai választások ellen, ebben az irodában benyújthatja.

A kérdésre Mayhew külügyminiszter helyettes igérte azt azoknak a módszereknek kivizsgálására, amelyeket Anglia romániai képviselője használ értesítésnek beszerzésére.

A vita kapcsán Gallacher képviselő azt kérdezte, vajon a romániai választások nem voltak-e igazságosabbak és szabadabbak, mint a nemrégiben Amerikában lezajlott választások?

A képviselőház elé terjesztik a udvarhelyi nagygylésen elfogadott nemzetiségi törvénytervezetet

Kurkó Gyárfás országos elnök nyilatkozata a magyar képviselők célkitűzéseiről

(Bukarest) — A romániai magyarság körében általános melegegdedtséget keltett a Magyar Népi Szövetség parlamenti csoportja titkárságának lapunk tegnapi számában közzétett tájékoztatója, amely a magyar törvényhozók munkájáról számolt be és a leghatározottabban leszögezte, hogy a MNSZ országos végrehajtóbizottságának határozata értelmében is — a magyar parlamenti csoport tagjainak semmiféle egyéni kijárással foglalkozniuk nem szabad.

A romániai magyarság örömmel és megnyugvással állapította meg ebből a közleményből, hogy az elmúlt rendszer propagandás szellemé és csak az egyéni érdekeket támogató korszaka véglegesen lezárult és helyét a közösségi érdek szolgálatának előtérbe jutása váltotta fel. A nyilatkozattal kapcsolatosan Kurkó Gyárfás, a MNSZ országos elnöke külön tájékoztatót adott a magyar parlamenti csoport munkatervéről és működéséről.

— A parlamenti csoport ismertett közleményében említett intézkedések — mondotta Kurkó Gyárfás — az egység és általános demokrácia keretén belül a sajátos nemzetiségi kérdések egészséges képviselésének érdekében történnek. Demokráciánk kiforrásban van és ez a pillanat alkalmas lehet arra, hogy egyes reakciós szervek különböző forrásokkal csoportunk egységének megbontását kíséreljék meg.

— A magyar parlamenti csoport képviselőinek tisztában kell lenniük azval, hogy megválasztásukat a Magyar Népi Szövetség jelölési alapján és

választási listszavainak tudatában történt, tehát a romániai magyarság nem személyekre, hanem a maga népi szervezetére szavazott és annak munkatervére, célkitűzéseire adta le szavazatát.

A parlamenti csoport tervével, célkitűzéseivel kapcsolatosan Kurkó Gyárfás kifejezést adott annak a szilárd meggyőződésének, hogy a magyarság nemzetiségi egyenjogúsítását megvalósító törvényeket a román demokrácia segítségével rövidesen intézményesen is megteremthetik.

— Terveink — mondotta a MNSZ országos elnöke — ismeretese a romániai magyarság előtt. A választási előkészületek során köztünk azokat a törekvéseinket, amelyek a demokrácia megerősödését célozzák és amelyeknek — a lehetőségek határára — egyenjogúságunk kibővítését kell megvalósítani. Legelső feladatunk lesz a MNSZ részéről kidolgozott nemzetiségi törvénytervezetnek a parlamentben való le-

Mit hozhatnak és mit vihetnek a nagyváradi vásár látogató? — Január hó 10-ig engedély nélkül lehet sejtést vásárolni

TRIESZTI KORMÁNTZÓJÁNAK HATÁSKÖRE

(London) — A nagyhatalmak külügyminiszterei a trieszti kérdéssel foglalkoztak. Közösönös megállapodás történt arra, hogy Trieszti kormányzójának szükség esetén jogában lesz az ideiglenes kormány egyes tagjait kicserélni, továbbá, hogy az ideiglenes kormányt ugyanazok a jogok illetik meg, mint a később megalakuló végleges kormányt.

THOREZ LESZ A FRANCIA MINISZTERELNÖK

(Páris) — A Francia Szocialista Nemzeti Tanács úgy határozott, hogy támogatja Thorez igényét, a miniszterelnökségi székre. A francia nemzetgyűlés a mai napon fog összeülni, hogy megválassza az új miniszterelnököt. Eddig Thorez az egyetlen jelölt. A Szocialista Tanács egyetemes többséggel döntött, hogy Thorezt fogja támogatni. Gouin, a volt francia miniszterelnök, szintén Thorez mellett szólalt fel.

KINA MUNKÁSSÁGA A NEMZETGYÜLÉS ÖSSZEÍVÁSÁT KÖVETELI

(SANGHAI) — A sanghaji munkásszövetség felhívással fordult a kínai munkássághoz, hogy követeljék a nemzetgyűlés feloszlását, mert ez nem egyéb, mint a volt Kormánytag egyes folytatása. A kínai munkásoknak új nemzetgyűlés összehívását kell követelniük, amelynek tökéletes demokratikus jellege van és amelyben minden kínai párt képviselve van. A sanghaji brit távirati iroda jelentése szerint Nanking környékén nagy hadseregök állnak egymással szemben.

tárgyalatása és törvényerőre való emeltetése.

— E törvénytervezettel kapcsolatosan a magyarság életbevágó gazdasági kérdéseit is rendezhetjük. Ezek közül legfontosabb a magyar szövetkezetek kérdése, mert a magyar szövetkezetek részére ugyanazokat a jogokat és előnyöket kívánjuk biztosítani, amelyeket a román szövetkezetek élveznek. Az igazságügyi, pénzügyi, földművelésügyi kérdéseinket az egyes minisztériumokkal lefolytatandó közvetlen tárgyalásokkal kívánjuk megnyitni és a magyarság jogos igényeit teljes mértékben kielégítő módon megoldani.

— A legnagyobb bizalommal tekintünk az elő népi parlament munkája elé és hisszük, hogy rövidesen az egész ország lakossága érezni fogja országépítő munkánk kedvező hatását, — fejezte be nyilatkozatát Kurkó Gyárfás, a MNSZ országos elnöke.

Megválasztották a képviselőház tisztikarát

A képviselőház csütörtök délutáni ülésén megalakult a Ház végleges tisztikara, amely a következő:

Elnök Sadozeanu Mihail, a közismert román író. Alelnökök: Constantinescu-Iosi (Nemzeti Néppárt), Belea Miron (Ekséfront), Popoi Aurel (Nemzeti Parasztpárt), Niculi Ion (Kommunista Párt), Popoi Dumitru (Szociáldemokrata Párt) és Tatarascu Emil (Liberalis Párt).

A képviselőház titkárai, illetve jegyzői lettek Dumitru Constant (Nemzeti Néppárt), Cleia Stefan (Eksé-

front), Simion (N. P.), Moraru Stelian (Kommunista Párt), Bordea Tiberiu (Szociáldemokrata Párt) és Manolescu (Demokrata Zsidó Népközség).

A Magyar Népi Szövetség képviselőitében Csikó Lórinet, Bihamer-gye képviselőjét választották meg a képviselőházi jegyzőjéül.

Háznyelvi lettek: Stefanescu Lazar (Ekséfront), Petrof Mihaila (Szociáldemokrata Párt), Florescu Georgehe (Kommunista Párt) és Andriescu-Rigo T. (Liberalis Párt).

Cukrot, piros paprikát és villanyégőket hoznak magukkal a magyarországi látogatók a nagyvárad mintavására

Cserébe sőt vihetnek ki Romániából!

(NAGYVÁRAD) — A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara a Magyar Népi Szövetséggel közösen — mint megírtuk — december 24-e és a jövő évi január 21-e között Nagyváradon mintavásárt rendez. A vásár rendezői javaslatot tettek a nemzetgazdasági minisztériumnak, hogy a következő feltételek mellett tegyék lehetővé a magyarországi lakosok részére a nagyvárad vásár látogatását:

Minden magyarországi látogató a budapesti román követségen 40 forintot köteles letétbe helyezni, amelyért a Román Nemzeti Bank a nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamaránál forintonként 3500 lejt fizet ki az érdekelteknek.

Ezenkívül minden magyarországi látogató köteles a magyar államnak történő készpénzfizetés mellett 5 kiló cukrot, 1 kiló piros paprikát, 1 darab 40 kilowattos és 1 darab 150 kilowattos villanyégőt magával hozni. Ezek ellenében hazatérőben minden magyarországi utas 50 kiló sőt vihet magával Romániából. A sőt Biharpüspökiben a vámhivatal adja át a hazautazó magyarországi látogatóknak.

A vásár rendezése ezel az áruszerével 5 ezer kiló cukor, 5 ezer kiló csipős paprika és 20 ezer darab villanyégő beszerzését reméli és ezeket a közvilágítási cikkeket a rendes kereskedelmi áron hozná forgalomba.

Bozdog Ion, Marostorda volt manista főispánja nem híve a román—magyar megbékülésnek

Elrendelték a valódiság bizonyítását a „Szabad Szó” ellen indított sajtóperben

(Marosvásárhely, a N. E. tudósítójától.) — A marosvásárhelyi törvényszék Albu-Maior tanácsa megkezdte annak a nagyjelentőségű sajtópernek a tárgyalását, amelyet dr. Bozdog Ion, Marostorda vármegye volt manista főispánja, a nemzeti parasztpárt egyik vezetője indított testvérpárunk, a „Szabad Szó” felelős szerkesztője, Kovács György ellen.

A Bozdog Ion részéről sérelmezett cikk a Magyar Népi Szövetség választási fahagyszámaiban ismeretlen tettesek által történt letépésével foglalkozott és utalt arra, hogy ennek a cselekedetnek a szerzői nem állhatnak messze attól a szellemről, amely

Bozdog főispáni tevékenysége alatt érvényesült.

Megemlítette cikkében annak a több ezer székely férfinak az elhurcolását, akik nem akartak a fasiszták oldalán harcolni és megszöktek falujukból és akikkel együtt asszonyokat és gyermekeket is elhurcoltak.

Felemlítette továbbá a cikkről a Bozdog főispán-féle, elsőszámú fasiszta rendeletet, amely megtiltotta a város magyar lakossága számára az anyanyelv használatát.

Kovács György kihallgatása alkalmával kérte a cikkében felsorolt adatok bizonyításának elrendelését. Brezeanu Vasile dr. védőügyvéd rámutatott arra, hogy a bűnvádi felje-

lentéssel Bozdog volt manista főispán újabb késleltetni akarja a román és magyar nép közötti megbékélést.

Stefanelli ügyész hozzájárult a valódiság bizonyításának elrendeléséhez. A törvényszéki tanács elrendelte a bizonyítást és az újabb tárgyalást január 23-ra tűzte ki.

A politikai per iránt a demokratikus néprétegek körében óriási érdeklődés nyilvánult meg. A tárgyalási tervet zsúfolásig megtöltötte a főleg román munkásokból álló hallgatóság. Bozdog, aki kora reggeltől kezdve ott volt a törvényszék folyosóján, amikor sor került a tárgyalásra, egyszerűen meglepett. Nem jelent meg sem ő, sem az ügyvédje. (L. j.)

Mindenki szabadon választhatja meg nemzetiségét

(BUKAREST) — A hivatalos lap folyó évi november 30-i száma egy rendelettervezényt közöl, amely 1947. évi április 6-ig hosszabbítja meg a nemzetiség szabad megválasztásának bejelentési határidejét. Eddig a határidőig minden romániai állampolgár — minden befolyástól mentesen és kényszer nélkül — a városokban a polgármesteri hivatalnál, a falvakban pedig a községi előjáróságnál bejelentheti, hogy milyen nemzetiségűnek tartja és vallja magát.

Nyilatkozik a magyar parlamenti csoport vezetésége

A Magyar Népi Szövetség parlamenti csoportjának titkárai: dr. Csáky Béla, dr. Nagy Tibor és Csikó Nándor lettek.

A magyar parlamenti csoport a képviselőházban elfoglalandó álláspontját a következőkben szögezte le:

— A Magyar Népi Szövetség — megőrizve függetlenségét, — támogatja Groza Péter kormányát, teljes kormányzási munkatervének megvalósításában, de harcol a maga különleges célkitűzéseiért, amelyekkel jogilag és a valóságban is megvalósíthatja a Romániában élő magyarok teljes egyenjóságát.

Január 10-ig engedély nélkül vásárolható sertés

(Bukarest) — A Közlekedésügyi Allamtitkárság, hogy a karácsonyi ünnepekre mindenki elláthassa magát sertéshússal, engedélyt adott arra, hogy a folyó évi december hó 5-től kezdve a jövő évi január 10-ig bezárólag minden család egy élő, vagy levágott sertést szerezheszen be és szállíthasson minden különleges engedély nélkül.

A sertésvásárlók csak annak a községnek előjárósági bizonyítványát kell hogy beszeressék, amelyben a sertést vették és az illetékes állatorvos bizonyítványát. Az élő vagy levágott sertést kísérővel kell szállítani.

Jó az őszi vetések helye

(Bukarest) — A földművelésügyi minisztérium, a mezőgazdasági kamarák jelentése alapján, a következők helyzetjelentést adta ki: Az elmúlt hetekben felszántottak 138300 hektárnyi földet, s ezzel az őszi felszántott terület eléri a 3,188.900 hektárt.

Az elmúlt hetekben bevetették 93955 hektár területet, s így az idei őszi vetések elérte a 2,294.496 hektárt. Ez a bevetett terület 88.66 százaléka az 1940—1945. években bevetett területnek és 81.20 százaléka az 1946. évi előirányzásnak. A vetések különösképpen az újabb vetések állapota nagyon jó.

Sik (flach) kötőgépek ELADÓKI
1 db. Elit-Diamant 8/70
1 db. Schosser 14/30
kitűnő állapotban, teljes felszereléssel.
Megtekinthető 9—13 IRIS virágzó utcán
Brassó, Vörös Hadsereg-u.
(volt Weiss Mihály) 1. sz.

A fasiszmus szomorú hagyatéka

Számos magyar munkásifjú és leány van a brassói üzemekben, akik nem tudnak anyanyelvükön írni és olvasni

A MNSZ a szakszervezetekkel karöltve se írt a ba on

(Brassó) — A MNSZ brassói szervezetének népművelési bizottsága ülést tartott a brassói magyar tanítványok, társadalmi intézmények és üzemi munkások képviselőinek részvételével. Megállapították annak szükségét, hogy a magyar rendezvények megtartását a rendezőbizottságok közüljék a MNSZ népművelési bizottságával, a mutatókozó szükség szerint azok egyeztetése érdekében. Elhatározták, hogy a rendezvények műsorát is bekérjük a népművelési bizottság részére, hogy általános képet lehessen kapni a magyar rendezvények tevékenységéről és annak hatásairól a magyar tömegekre.

A bizottság egyik tanítónő tagjának megjegyzésére, hogy a helyes magyarságra a műsorszámok betanításánál különös gondot kell fordítani, az Apáczai Csere János Népfőiskola kiküldöttje közölte, hogy a helyes magyarságra oktatás a Népfőiskola munkatervében szerepel. Gyakorlati szempontból a tömeges rendezvényeket jól fel lehet használni arra, hogy a helyes magyarságra oktatást a szokásos tanfolyamok szűk keretein túl kiterjesszék a széles tömegekre.

Ezzel kapcsolatban meglepő kijelentések hangzottak el arra nézve, hogy milyen számban vannak a munkásifjúság körében olyanok, akik a letűnt elnyomó rendszer iskolatörvényei következtében anyanyelvükön nem tanultak meg írni-olvasni. A munkásságra ez nagy hátrány, mert alapjában megnehezíti a továbbképzés és a művelődés egyéb lehetőségeit, amelyeket ma egyébként oly bőven nyújt a dolgozóknak a demokratikus rendszer. Ezért a Népfőiskola kiküldöttje azzal ajánlotta ki javaslatát, hogy a MNSZ

helyi szervezete lépjen érintkezésbe a gyárak üzemi bizottságaival, valamint a gyári szakszervezetek közművelődési bizottságaival, hogy tegyék lehetővé annak megállapítását, kik azok a magyar munkások, akik tanulni akaratuk ellenére nem tanulhattak meg anyanyelvükön írni-olvasni és tegyék lehetővé magyar nyelvű tanfolyamok létesítését ezek számára ugyanolyan feltételekkel és keretekben, amit ma általában az írástudatlanok oktatására biztosítanak.

Az egyik gyárüzem képviselője közölte, hogy a szakszervezeti szö-

vetés kezdeményezésére nemcsak az írástudatlanok oktatásáról gondoskodnak, hanem arról is, hogy akik nem végeztek el mind a hét elemi osztályt, azok tananyagát most pótlólag iskolán kívüli népi oktatás keretében megtanulhassák. A MNSZ népművelési bizottsága elégtétellel vette tudomásul a szakszervezetek gondosságát és megbízást adott Szikszay Jenő dr. bizottsági felelősnek, hogy a MNSZ helyi szervezete útján mielőbb vegyék fel a kapcsolatot ebben a nagyfontosságú kérdésben a gyárüzemek közművelődési és üzemi bizottságaival.

= HÁZAK - TELKEK - FÖLDEK =
gyors vétel — eladás — bérlet
minden komoly fél forduljon teljes bizalommal csak a régi és MEGHÍZHATÓ
PROMPT — ingatlanforgalmi irodához
Brassó — Rákóczi utca 20. — Telefon: 38-91.

România Liberă Mozgó Brassó
Bemutatja a szezon legnagyobb s égerfilmjét
A HEGYEK LEÁNYA
Főszereplők: Fényes Alice
Nagy István
Gregus Zoltán
Előadások: 3, 5, 7, 9. — Vasárnap 11 órákor matiné.

Álljunk meg egy szor!

Népfőiskoláink legyenek ujjáépülő népi alapműveltségünk sarokkövei

Ha még egy falu, az életvaló lakosság nem nyugszik addig, míg föl nem építi. Kivágják és behozzák a szükséges építőanyagot, téglát, vetnek, megsejt égetnek, homokot, követ hordnak, alapokat raknak, falakat építenek, tetőt húznak rájuk. Eg az építő akartattal az egész falu népe és nem nyugszik, amíg minden hajlék nélkül maradt család ismét fedél alá nem jut.

1

A mi népünk is a két világháború úszka után úgy maradt, mint égett falu népe. Meddőn mi sem siránkozhatszunk mostoha sorsunk felett. Nekünk is meg kell fogunk a dolg végét. Csak úgy, mint ma a többi nép, amely kezd szorgosan mind ujjáépíteni a maga romokba döntött életét.

Innen-onnan hangzik a kishitű sóhajlás: Honnan vesszük a szükséges erőt hozzá? Onnan, ahonnan az égett falvak építő kedve lobbant népe vezri. Amely napfényesebb, tágasabb, szebb otthonokat akar a régi helyett építeni. A megújított gazdaságot korszerűbben akarja fölserelni. A kortekek nemesebb fajtá gyümölcs-csemetéket akar tenneji és a szántó harázdál közé bővebben termő magot hinteni. Abból a megrendíthetetlen hitből, hogy ami most újan épül, annak jobbnak és szebbnek kell lennie a régivel.

Ez a hit kell, hogy erőt adjon nekünk is az újjáépítéshez. És ezt a hitet megnyerhetjük, ha számba vesszük népi életünk erőit. Ha számba vesszük, látni fogjuk, mennyi alkalmas szaktudásunk van népi gazdasági művelődési, egészségügyi ujjáépítő munkáinkra. Egyenként a tömegeskedő vezető számunk egyáltalán komoly erőt jelent. Csak össze kell fogni őket, feltárni és megmutatni a tennivalókat.

2

Erre a szellemi erőinket összefogó és azamatító munkára való népfőiskoláink. Mennyi hasznos tanuló támad egyszerűben, ha népfőiskoláink munkás szakcsoportokba tömörítik orvosainkat, mérnökeinket, gazdasági és egyéb szakembereinket. Ha ezek a szakcsoportok a maguk szaktudásuk körében megvizsgálják és felméri a mai helyzetet: Mit szenvedett népünk helységként, járásként, megyéként egészéért, gazdasági és művelődési értékeiben? Ez a számvetés munka a szakembernek sokat mond. Sokra rávilágít, sokra eszméltet. Rávezeti szakembereinket arra, hogy ilyen tanulmányi szervezetbe tömörülve mennyi mindent tehetnek, mennyi mindenen segíthetnek népünk érdekében.

Székelyföldi iparosítás mozgalmunk öltöztetésére kárhozónak és kevés eredményre jutna, ha műszaki és gazdasági szaktudásunk szervezett munkával föl nem tárják vidékünknek a szűk, ségleteket és tennivalókat a gyakorlati megvalósítások érdekében.

A Székelyföldön azért különös feladat vár minden megyében ilyen műszaki és gazdasági tanulmányozó körök létesítésére. Ezekben a megyékben mezőgazdasági kérdésekben sem valószínűleg megtervezett fejlesztés munka nélkül, hogy szakembereink kellő helyzetismeret birtokában széleskörű felvilágosító munkát ne végezzenek az állattenyésztés, a mező, kert, gyümölcs és havi gazdaságok fejlesztése érdekében.

Es azonban mind szorosan összefügg az iparosítás kérdéseivel. Összhangba kell hozni, hogy érdekeik, céljai ne kerüljenek szembe, hanem erősítsék támogatják egymást. Össze kell és összehangba hozni ezeket a tanulmányozó, művelődési, ismeretterjesztő munkát a népfőiskolák egységes keretében lehet legjobban.

Népünk egészségügyének helyreállítása is a világháború után sok olyan feladatot ró ránk, melyek gyakorlati

megvalósításának feltételül gazdasági természetűek. Az állattenyésztés vezérelve azonban itt is kísérletnek, ha a rendszeres egyeztetés és összehangolás lehetőségeiről az egységes népfőiskolai keretben nem gondoskodunk.

Magyar Népi Szövetségünk női csoportjai kiváló eredménnyel tarthatnának népfőiskoláink részére egészségügyi, dalmi tanfolyamokat, hogy a családanyákat és felnőtt lányokat kiképezzék a családok egészségének védőivé, egyrészt a betegségek megelőzése, másrészt a helyes betegápolás érdekében.

3

A városi magyarságban orvosaink lehetnek sokat dolgozók felvilágosítása terén, ha a magyar munkások anyanyelvén tartanának hasznos egészségvédelmi előadásokat. Mind a tanfolyamok, mind a dolgozó tömegek közt az ismeret előadások anyagát a legjobban szintén csak olyan egységes tanulmányozó körbebe szerveződő tudatfokozó orvosaink megállapítani, mint amilyen a népfőiskola nyújtja.

A népi érdekek szűrőjén át mindezek az ismeretek együttesen olyan népi alapműveltséget adhatnak, amelynek birtokában nagy eredményekre juthatunk. Mert mérnökeink, orvosaink és más szakembereink így gyakorlatilag megtanulhatják, hogy a maguk szaktudása körében hogyan használhatják népi életünk legjobban. Ugyanakkor a szakembereink ismeretterjesztő előadásai révén népünk tömegét nemcsak tudásukban fejleszhetjük, hanem ráeszméltetjük azokra a közös népi kérdésekre is, amelyek valamennyiünk közös ügyeinek fogunk, testi és szellemi dolgozókat egyaránt. A demokrátiadélés nagy művet is népünk különböző rétegei közt és az új alapvető népi műveltség tudni a legjobban eredményes, mel előmozdítani, amelynek sarokkövei népfőiskoláink lennének.

NAGY MIHÁLY

Felemlíték az állami költségvetés összegét

(Bekarcs) — A hivatalos lap törvényrendelet közzé, amellyel az állam 1946-47. évi költségvetésének összegét 4000 milliárd lejellel felemlítették.

Szervezzük meg a Magyar Népi Szövetség könyvtárát!

Milyen könyvek szerezhetők be a MNSZ központjától?

Elkövetkeztek a téli hónapok, a házfoglalkozás és olvasás időszaka. A falvak lakossága a mező munka megszűntével a téli napokon szívesen olvas, legyen az naptár, vagy megsárgult régi könyv. A népművelődés fejlesztésének egyik legfontosabb eszköze, a könyv, most hivatott arra, hogy utat mutasson a fel-törekvő néprétegeknek és a falvak lakosságának betámaszkodást értes, hasznos az új idők szellemében írt olvasnivalóval elégítse ki.

A most megalakuló népfőiskolák könyvtárakat állítanak fel, hogy ilyen módon is szolgálják az iskolán kívüli népművelést. A könyvtárak összeállításánál útmutatóul szolgálhat a Magyar Népi Szövetség Országos Közművelődési Bizottságának könyvjegyzéke, mely az irodalom minden ágát felölelve — helyesen megválogatva — sorolja fel a könyvtárak számára szükséges könyveket. Ajánlatos volna természetesen, hogy a már meglévő iskolai és községi könyvtárakat is kiegészítsék új szellemi termékekkel s hogy a jegyzékben felsorolt könyvek ne hiányozzanak egyetlen MNSZ szervezetnél sem.

A jegyzék az irodalmi és tudományos könyvekben kívül színdarabokat is felsorol. Erre különösen közművelődési csoportjaink és műkedvelők figyelmét hívjuk fel. Műkedvelő gardánk még ma is avult álompieszkő darabokat játszanak, holott a régi és hazug mázzal bevonult színművek helyett szívesen fogadnák a közönség azokat az új darabokat, melyekben minden sallangtól mentesen tisztán látna önmagát és legfontosabb kérdéseit.

A könyvek, melyeknek jegyzékét alább közöljük, megrendelhetők a Magyar Népi Szövetség Országos

Központjától Kolozsváron, Mária királyné-utca 16. szám alatt.

SZINDARAB:

Kiss Jenő: Fehér ember	3700 Lei
Móricz Zsigmond:	
Légy jó mindhalálig	3000 Lei
Sári bíró (vigjáték 1 felv.)	3000 Lei
Nagy István: Özönvíz előtt	3000 Lei
Kós Károly: Budai N. Antal	4000 Lei
Benedek Marcell:	
Ludas Matyi (3 felvonás)	4500 Lei
Műkedvelők színháza: (5 egyfelvonásos színdarab)	
1. Csokonai Vitéz Mihály: Az özvegy Karnyóné s két szeleburdtak	
2. Szemere György: A siralomházban	
3. Móricz Zsigmond: Mint a mezők v. rági.	
4. Tömörkény István: Barlanglakók.	
5. Tamási Áron: Székely fás	3000 Lei
Asztalos István:	
Feleseli kisfiám (2 egyfelv.)	3000 Lei
Benedek Sándor:	
A csillagszemű juhász (meséjének 3 felvonásában)	
1. Jófőné Zsuzska.	
2. Csillagszemű juhász.	
3. A kis kakas.	
Darvas József: Szakadék (dráma 3 felvonásban)	
Szentimrei Jenő:	
Csáki bíró lánya	
Kalotaszegi ballada	3000 Lei
Asztalos István: Fekete macska	

IRODALOMTÖRTÉNET:

Szerb Antal:	
Magyar irodalom története	48.000 Lei
Benedek Marcell: Az irodalmi műveltség könyve	27.000 Lei

MŰVESELTÖRTÉNET:

Lyka Károly: A művészetek története.	
László Gyula: Forradalmak az újkor művészetében	3000 Lei

TÖRTÉNELEM:

Bézdai György:	
Székely hája	10.000 Lei
Dr. Bórá Sándor: A hajdúok fejedelm.	
Dr. Bórá Sándor: Mátyás király	
Székely Gyula: Három nemzedék	
Jancsó Benedek: Erdély története.	
Benedek Elek:	
Nagy magyarok élete	5000 Lei
Rával József: Kossuth Lajos	1950 Lei
Acadály Ignác: A jobbágyok története.	
László Gyula:	
A honfoglaló magyar nép élete.	

ORVOSI:

Dr. Parádi Ferenc:	
A betegségek megelőzése.	
Dr. Bakó Elek:	
Rajta is mulik, hogy beteg ne légy.	
Dr. Herskovits: A fertőző betegségek	
Dr. Dódsz Gáspár: A malária.	
Dr. Schmidt Béla: A vérhaj.	
Dr. Jancsó Béla—Dr. Kacsó László:	
A szoptató anya és gyermeke.	
Dr. Jancsó Béla:	
Egészségügyi tanácsadó.	

ZENE:

Dolly Szabó Géza:	
Magyar Énekeskönyv.	
Adam Jenő:	
Művészes énektanítás	30.000 Lei
Kodály—Adam: Szóml.	
Péczeffy Attila:	
Beszélgés a népzeneről.	
Magyar kórus: Énekes ABC.	
Magyar kórus:	
Vezérkönyv az Énekes ABC-hez.	
Ifjú Erdély: A mi dalaink	5000 Lei
Volly István: Népi játékok	
Muharay Elemér: Magyar játékszín	

GAZDASÁGI:

Dr. Nagy Miklós: Baromfi-tenyésztés a gazdaságban	3300 Lei
Nagy Endre—Szász Ferenc:	
Gazdálkodomány.	
Kós Károly:	
Faluépítéstudomány (Kiadás alatt)	

TERMÉSZETTUDOMÁNY

Imreh Lajos:	
Anyag és kultúra	9.000 Lei
Sugárzó atommagok	42.000 Lei

TÁRSADALOMTUDOMÁNY

Erdélyi Ferenc: Parasztlak	
Veress Péter:	
Számolás	15.000 Lei
Falusi krónika	
Szék esztendő	
Györffy István:	
A magyar népi műveltség	
Szálai:	
A leninizmus kérdése	8000 Lei
Az orosz kommunista párt	6000 Lei
Azok a könyvek, amelyek mellett az árat nem tünik fel a jegyzék alkalmán szerezhetők be a MNSZ központjában.	

Közös történelmünk aranyból vert hidja

Carei Costa és Ilea Th. Ion cikkei egy bukaresti napilapban

(Brassó) — A Bukarestben megjelenő „Natiunea” című napilap egyik legutóbbi számában ismét felfedeztük a „Nemzetiségek” oldala című rovatot s benne Carei Costa, a kitűnő román író négy nagygyógyó Ady fordítását. A négy vers a következők: Az utca éneke, A temető közeléig, Egyre hosszabb napok és A percek aratója.

A négy fordítás mellett a lap közli még Carei Costa Ady születésének 69. évfordulójára írt szép megemlékezését, amelyből a következő szakaszt idézzük:

„Ezer esztendeje élünk a magyarság szomszédságában, Erdély földjén pedig összekeveredve magyarok és románok. És mégis ezer esztendő alatt nagyon kevés volt az olyan történelmi pillanat, amely nemzeteink szívét a barátság és testvérség csarnokában közösen melegejtette és virágosította volna.

De ha mégis voltak ilyen pillanatok, ha voltak lelkek és hangok, amelyek utakat akortak teremteni a barátság és megértés számára, akkor a mi feladatunk, a mi emberiség, a demokrácia és az emberi gondolat megértése, hogy a világ feljebb lépjen, a csillagok felé irányítsuk tekintetünket s megismerjük bennük közös történelmünk aranyból vert hidját, amely a jövőendő jó együttélés és a népek békéje felé visz.

A román-magyar lelki megbékélés és barátság sarkköve, jelképe pedig kétségtelenül Ady Endre, a költő.

A cikk további része Ady komoly méltatásával foglalkozik. Örömmel szövegezzük le, hogy Carei Costa már régen túl van a népek közötti szükséges megértés szövegszerű hangoztatásán. Adyról írt jelen értékeléséből is kiderül, hogy a magyar-román kibékülésért folytatott harcunkban Carei Costa eljutott már a lényeg felismeréséig, és tudja is azokat a módokat, amelyek közös célunkhoz elvezethetnek.

Ennek egyik legfontosabb állomása egymás megismerése. Carei Costa ezen a téren már is nagyszabású munkát fejtett ki. Újra meg kell említenünk s addig kell ismételnünk, amíg az illetékesek is tudomásul veszik, hogy Carei Costa asztal-

fiokjában hosszú hónapok óta hevernek hatalmas kötetek kivevő pompás Ady-fordításai. A költőnek természetesen nincs módjában egy ilyen kötetet megjelentetnie — még áldozatok árán sem — hiszen a nyomdai előállítás költségei elérhetetlen magasságban vannak.

Ít az ideje hát, hogy a kiadók és legelső sorban az Állami Kiadó munkatervébe iktassa ennek a kötetnek megjelenését, amely kétségtelenül esemény lesz mind a magyar, mind a román irodalomnak. Semmiféle ok sincs arra, hogy a kötet megjelenésével késlekedjünk. Az egymás kölcsönös megismerését ugyanis tettekkel kell most már folytatni s e tettek közül az egyik legelső és leghatékonyabb éppen ez volna.

A „Natiunea” említett lapszámának egy másik cikkében Ilea Th. Ion foglalkozik a budapesti Magyar-Ro-

mán Társaság ismeretes felhívásával, melyet annakidején lapunk hasábjain is ismertettünk s amely Kodály Zoltán, Keresztury Dezso, Darvas József, Erdei Ferenc, Illyés Gyula, Ortutay Gyula, Zilahy Lajos, Kárpáti Aurél, Szent-Györgyi Albert és mások aláírásával felhívja a magyar társadalmat a környező államokkal való jószomszédi viszony megteremtésére.

Ilea így fejezi be a felhívás ismertetéséről frott cikkét:

„A jókarat mindkét részről meg van s ez a legfontosabb. Nem látjuk be, hogy két nép, amely annyi kiváló tulajdonsággal teli tanúságot, süket maradhatna a történelem mai mozgalmának hatalmas dőrejére, amint keresztüllép a túlsók fájdalommal és túlsók igasztalansággal tele múltján.” (sz. f.)

Harc az üzérkedés ellen

Rejtélyes utakon bolyong a fogyasztók elől eldugott fekete árú

(Brassó) — „Sok dolog van a földön, jó Horatio, amelyet az emberi elme fel nem érhet” — mondja valahogy ilyenformán Hamlet dán királyfi. A szöveg nincs kezembem, így nem tudok pontosan idézni, de az értelme az egésznek körülbelül ez. A szerencsétlenszerűt herceget annakidején joggal nyugtalaníthatták a világ körülötte felburjánzó rejtélyei.

Egyszerű eszközök

Vannak persze egyszerűbb eszközök és módszerek az egyszerűbb elmék, mondhatnók: a közönséges gazdasági bűnözők számára. Ilyen például az éjszakai vagy hajnali áruszállítás. A feketén eladott árut persze, ilyenkor nem kíséri semmiféle számla, csupán egy-két minden gyanú felül álló egyenlőség, akik keziből rőndben, kosárban, gépkocsik csomagtartójában szállítják a rendszerint kismennyiségű árut. De ha az így szállított mennyiségeket összegezzük, megdöbbentő eredményre jutnánk. Ez egyszerű módszer ellenzere szintén egyszerű: fokozni kell az ellenőrzést az utakon és az utcákon.

Nagyobb küldeményekhez, amelyeket nem lehet az éj leple alatt

De vajjon miket mondhatott volna ma? — gondolom, miközben dr. Ghelesz bukaresti gazdasági szakíró cikkét olvasgatom azokról a rejtélyes és hihetetlen találdékonyaságot eláruló módszerekről, amelyekkel a fekete hereskedelem képviselői igyekeznek kibújni a törvényes ellenőrzés alól s ezzel mérhetetlen kárt okoznak a nemzetgazdaságnak.

szállítani, hamis számlákat használnak. A hamis számlát nemlétező cégek nevében állítják ki ezzel foglalkozó „irodák”. A cikk szerzője szerint a hamis számlákat távhesszélőn is meg lehet rendelni s a „rendelésnek” a számlagyár azonnal eleget is tesz. Ezek a hamis számlák a valódinak minden külső jegyét magukon viselik, de egy kicsit drágák. A fekete árú értékének 3—5 százaléka között mozog a „vételárak”. A védekezés módja csak az, ha az illetékes céghivatalok szigorú ellenőrzést vezetnek be a bejegyzett és be nem jegyzett cégek körül s az így beszerzett adatok birtokában a pénzügyi hatóságok kinyomozhatják a nem létező cégek számláit kibocsátó számlagyárakat.

Utazik a számla

Egyes ravasz feketézók az árut kisíró számlát rögtön visszajuttatják az eladóhoz és az megegyezően felhasználja ugyanazt a számlát áruküldésre. Néha egy számla így három-négy utat is megtesz s ezzel egy csomó árut kivon az ellenőrzés alól. Néha szükség van arra, hogy a számlában feltüntetett adatokat (lebozsítás ideje) módosítsák, vagyis meghamisítsák. Ehhez azonban már csak nagyon merész gazdasági bűnözők folyamodnak. Mert nem szívesen kockáztatják meg az okirathamisítást, noha egyazon számla többszöri felhasználását is súlyosan bünteti az üzérkedési törvény. Ezt a csúfali módot igen néha felfedezem. Megakadályozására szinte csak egy mód van, mégpedig az, ha az útközben végzett ellenőrzés alkalmával a gazdasági ellenőr minden egyes esetben rávezeti a számlára a megvizsgálás pontos helyét és idejét. Így a számlát másodszer felhasználni már nem lehet.

Hogy a feketén bevételzett és hivatalos ár között lévő különbözetet fedezni tudják, a feketézók néha ahhoz a cselhez folyamodnak, hogy a magasabb áron eladott és jobb árú értéke helyett a számlába egy gyón-

gebb, tehát alacsonyabb áron számolt árú értékét tüntetik ki s a különbözetet feketén vágják zsebre. Ilyenkor a jobb árú védjegyeit és külső ismertető jeleit is feleszerlik a súlyosabbval s az ellenőrző közegeknek roppant szakismerettel kell rendelkezniük, hogy a látszólag alacsony értékű szállítmányban felfedezzék a tulajdonképpeni jó árut.

A „LEGJOBB MÓDSZER”

A legtöbb feketézó azonban az árujegyetegítés jölbéval módszerét szokta alkalmazni, hogy az ellenőrző sasszemétől megmeneküljön. Ez biztosít is számukra némi nyugalmat, a gazdasági nyomozók azonban ma már óriási gyakorlati rendelkezések a titkos árujegyek kikutatásában és felderítésében.

Nehézebb eset az árujegyetegítésnek az a fajtája, amikor például a kereskedő egy szállítási irodának adja át elrejtett kívánt áruját és a csomagolás s egyéb külső jegyek mind azt mutatják, mintha az áru csakugyan elszállításra várna egy bizonyos megadott címre. Ehelyett azonban a „feladott” árut a veszedelem elműtával a szállítási iroda visszajuttatja a feketézónak, aki aztán bús haszonnal hozzá forgalomba — persze megint csak feketén.

A cikk szerzője még három vagy négy ravaszabbnál-ravaszabb módszert sorol fel a feketézók gyakorlatából s azzal végzi fejtegetéseit, a csalások és törvényszegések s hűbözölet csak akkor lehet széjjelfeszítva, ha az ellenőrző közegek munkáját maguk a széles fogyasztó tömegek támogatják.

Ha a tömegek könyörtelenül lefelelnek a feketézókat, akkor csakhamar el lehet érni azt az állapotot, amikor a gazdasági nehézségek terheit nem a dolgozók viselik közvetlenül adó alakjában, hanem azok, akik ilyen óriási üzleteket bonyolítanak le s mindaddig kibújtak az ellenőrzés alól.

Magkezdődött Bukarestben a Balkáni Ifjúsági Szövetség Tanácsának Ülése

Magyarországi küldöttség is részvesz a magbászálásokon

(BUKAREST) — December 3-án kezdődött meg Bukarestben a Balkáni Ifjúsági Szövetség Tanácsának teljes ülése. Ez a szövetség, melynek tagjai Jugoszlávia, Bulgária, Albánia, Görögország és Románia, mint ismeretes, a múlt év júliusában alakult meg Belgrádban. A Szövetség igen élénk tevékenységet fejtett ki a haladó demokrácia megerősítése és a népek testvérségének a jegyében. Még élénken a közudatban van, amikor az év folyamán száz és száz albán, bolgár, lengyel, csehszlovák, francia, magyar, román önkéntes ifjú munkás sietett Jugoszláviába, hogy segítségére legyen a jugoszláv ifjúságnak hátráló elnyomásában.

A Balkáni Ifjúsági Szövetség Tanácsa addig három rendben ülésezett: Belgrádban, Szófiában és Tiranyában. Most csütörtökön negyedik alkalommal ült össze Bukarestben, hogy újból kifejezésre juttassa a Balkáni Ifjúsági Szövetség tagjainak és egyben magyarázó az új munkatervét. A csütörtöki értekezletre bejelentette érkezését a magyar ifjúsági szövetség is, György János vezetésével.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A brassói Demokrata Zsidó Komité
Júlyó hó 9-én, hétfőn este 8 órai kezdettel
a Redoute nagytermében

MŰVÉSZ-ESTET

rendez az „Egység” hetilap országos művészturnéja keretében.
Opera-áriák — Zsidó népdalok — Ballett — Szavastatok, a legjobb erdélyi művészek:

Kallós József opera-énekes, Kovács György színművész, Ligeti József balletmester, Mátyás Lajos és Simon Zsuzsa színművészek, Vilkovits Károly opera-énekesné feltevével.

Meghívók igényelhetők a Komité irodájában. Telefon: 29-98.

„ESSLINGEN” FAREDONYÓKET
legjobb minőségben készít

„Obloane”

REDONYÜZEM

BRASSÓ,
Str. Dr. Vasile Luca 182.
TELEFON: 45-79.

